

Charakteristika a výhody malotřídní školy

Mnoho rodičů si pokládá otázku, zda je malotřídní škola v porovnání s klasickou základní školou schopna jejich děti dostatečně a kvalitně vzdělávat. Je na místě se nad touto otázkou zamyslet, protože každému rodiči samozřejmě záleží na tom, aby jeho dítě bylo ve škole spokojené a zároveň mu bylo poskytnuto vzdělání tou nejlepší cestou .

Rodiče mají plné právo rozhodnout, kam a na jaký typ školy své dítě přihlásí. Pro lepší představu o výuce na malotřídní škole zde uvádíme stručnou charakteristiku, která by mohla rodičům posloužit při rozhodování o výběru školy.

Způsob výuky na malotřídní škole se skutečně liší od běžné základní školy, kde jsou třídy mnohem početnější (v malotřídní škole je běžný počet žáků ve třídě cca 13 –20 dětí , na běžné ZŠ kolem 25 - 30 dětí).

V malotřídní škole je kladen důraz na jiný způsob výuky, než jaký známe z klasické školy. V tomto nespatřujeme handicap, ale naopak přednost.

Zejména jde o formu skupinového vyučování a samostatnou práci. Žáci se učí samostatně pracovat, analyzovat problém a vhodně si rozvrhnout svoji práci. Nižší počet žáků v každém ročníku umožňuje téměř okamžité získávání zpětné vazby, informace o zvládnutí učiva. Tato skutečnost umožňuje učiteli mnohem častější kontakt, interakci s žáky a je schopen individuálního přístupu (to se týká i nadprůměrně nadaných žáků či žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Vztahy ve škole jsou téměř rodinné.

Malotřídní učitel se musí důkladně připravovat na výuku a být schopen zaměstnat 2 – 3 skupiny žáků.

To však může být výhodné pro děti – některé mohou získávat nové informace od starších spolužáků, některé si zase mohou látku zopakovat (pokud jsou spojené s nižším ročníkem). Pro představu uvádíme, jak probíhá výuka na malotřídní škole: Učitelka zahájí hodinu se všemi dětmi společně a na úvod probíhá společná aktivita pro oba ročníky. Následně učitel zadá samostatnou práci jednomu z ročníků (obsah učiva byl již probrán v minulých hodinách). Děti

pracují samy a mohou tiše spolupracovat, používat učebnice a pomůcky nebo se při nejasnostech obrátit na učitele. Práci po dokončení odevzdají ke kontrole. Během této doby pracuje učitel s druhým ročníkem (v přímém kontaktu). Následně se tyto činnosti vymění. Tato výměna proběhne 1-2krát během vyučovací hodiny.

Často dochází k situacím, kdy si žáci mohou pomáhat a vysvětlovat učivo spolužákům, což se v praxi projevilo jako velmi efektivní (ani učitel se nedokáže myšlení dětí tolik přiblížit jako děti samy).

Způsob malotřídní výuky je významně spojen s budováním samostatnosti žáků.

Děti se učí spoléhat samy na sebe, spolupracovat s mladšími či staršími spolužáky, naučí se požádat o pomoc nebo pomoc poskytnout a tolerovat ostatní děti s jejich přednostmi i nedostatky. Tyto zkušenosti nemohou být dětem předkládány formou přednášek, ale nejlépe je pochopí, když se do těchto situací dostanou samy. Zároveň je nízký počet dětí ve třídě příznivý i pro děti, které mají speciální vzdělávací potřeby (např. dyslexie, ADHD, žáci nadprůměrně nadaní, atd.), protože se jim učitel může díky nízkému počtu dětí věnovat individuálně.

Ve vyspělých zemích (např. Švédsko, Finsko, Kanada aj.) je nízký počet dětí ve třídách naprostou samozřejmostí a způsob výuky se velmi blíží výuce na malotřídní škole. Je jen na rodičích, zda je výše uvedená fakta přesvědčila o tom, že malotřídní škola může jejich dětem nabídnout kvalitní a plnohodnotné vzdělání a využijí této možnosti v takové škole ve své obci.

Za školskou komisi,

PhDr. Emil Hanko, Mgr. Andrea Mráčková, Mgr. Anna Hrnčířová